

[Horn.]

håndværk, handel, industri, landbrug o. s. v., at det altså ikke er absolut nødvendigt med realskolebørn dér. Det afgørende er, at vi når til, at erhvervene lige så gerne vælger en elev fra hovedskolens 9. klasse som en fra realskolen, hvis da ikke særlige krav gør sig gældende; der kan naturligvis være særlige krav inden for erhvervene, krav om større sprogkundskaber eller kundskaber i matematik, men det er vel undtagelsen i det praktiske erhvervsliv. Med de afgangsbeviser, som nu skal gives, og de prøver i 8. og 9. klasse, hvis resultater kan udtrykkes i beviset, skulle erhvervene være sikret de rigtige medhjælpere, endda med en forbedret erhvervsbetonet undervisning, som erhvervene selv kan søge fremmet i samarbejdet med skolen, når undervisningsplanerne skal tilrettelægges.

Jeg beder mindretallet og andre ikke overse den løftning, der er skabt ved, at folkeskolen får en målsætning, hvad fm-skolen har savnet. I denne forbindelse vil jeg gerne tilføje, at nu må lærerne udfylde rammerne i al deres rummelighed. Vi må ikke komme i samme situation, som vi var i 20 år efter 1937-lovens gennemførelse, da vi fik at vide, at man ikke havde de rigtige bøger eller de rigtige materialer. Lærerne og erhvervene må nu samarbejde om at få de rigtige ting frem for at skabe den skole, som flertallet har til hensigt at skabe med denne lovgivning.

Udgifterne er de samme, som de ville have været, hvis vi skulle have løftet fm-skolen, sådan som mindretallet har forestillet sig det — og som sagt, vi vedstår at ville dække ind, hvad det koster. Det vil først og fremmest komme til at vedrøre kommunerne, men de har også fået en række lettelser på andre områder, så deres omkostninger vil være overskuelige, især når man griber tingene rationelt an, således som man er i fuld gang med det under vejledning af vore dygtige amtsskolekonsulenter.

Jeg vil også gerne understrege bestemmelserne i § 10 vedrørende klassekvotienten, hvorefter der etapevis skal ske en reduktion, så man kommer ned på 28 og 24 for henholdsvis de 5 første og de 5 sidste skoleår. Man ikke gymnasiet og universitetet har

overset det plus, de to undervisningsområder her får? For Danmarks Lærerforening var det en forudsætning, at man arbejdede sig frem til et lavere elevtal i klasserne, og omkostningerne herved er som nævnt overskuelige, så meget mere som børnetallet vil være faldende fremover. Vanskelighederne på dette område er tidsbestemt, hvad angår lokale- og lærermangel, men i løbet af de kommende 10 år må vi vel nå ud over det, alt forudsat, at ikke udefra kommende begivenheder vender op og ned på vor målsætning. Det plus, der nu gives til lærerløningerne, skulle også kunne sikre, at seminarierne fremover kan dække behovet for lærere.

Det er altså vor bedømmelse kort resumeret af den nye lovgivning. Jeg må opfatte skoleinspektøernes stilling, som den kom til udtryk ved deres årsmøde den 2. og 3. maj i Århus, sådan, at de også har accepteret lovforslagene. Der er i dag tvivl om, hvorvidt der har været tale om noget forlig i Danmarks Lærerforening, idet nogle af hovedbestyrelsens medlemmer siger, at forliget er sprængt, medens formanden siger, at det er der ikke tale om. Der er altså forskellige opfattelser, men skoleinspektørerne havde lejlighed til at drøfte disse ting i overværelse af den højtærede undervisningsminister, og de accepterede; der blev ikke vedtaget nogen resolution. Det er dog folk, som har et ikke ringe kendskab til, hvad der foregår i skolen, og de godtog de forslag, der nu foreligger.

Selve det sidste krampagtige forsøg, der har været gjort på at hindre vedtagelsen af forslagene, har altså ikke rokket vor tro på, at det er rigtigt at vedtage dem. De uparlamentariske vendinger, som vi har mødt også i enkelte henvendelser fra lærere og højere skoler, bestyrker egentlig min tro på, at det er det rigtige, vi her er gået i gang med.

Vor stilling til den private realskole og eventuelt anerkendelse af Olleruplærerne skal jeg ikke komme nærmere ind på. Det har jeg allerede gjort rede for. Vi har ingen ønsker om at genere den private realskole, og det er også kendt fra første behandling, at vi ikke har næret ønske om at lukke op for Olleruplærerne, men på den anden side tror vi heller ikke, at folketinget eller lærer-